

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/203493,Cykl-filmow-edukacyjnych-Wiktoria-1920-Czego-nie-wiesz-o-wojnie-polsko-bolszewic.html>
08.04.2026, 02:50

Cykl filmów edukacyjnych „Wiktoria 1920. Czego nie wiesz o wojnie polsko-bolszewickiej”

Jakiej broni używano w trakcie wojny polsko-bolszewickiej? W jaki sposób powieść Edgara Allana Poeego wpłynęła na losy wojny? Co wspólnego z konfliktem miała postać King Konga? Czym były pancerne smoki? Tego i wiele więcej dowiesz się oglądając cykl 7 krótkich filmów przygotowanych przez Biuro Edukacji Narodowej IPN opowiadających o wojnie polsko-bolszewickiej. Kolejne odcinki będziemy publikować w każdą sobotę od 17 sierpnia do 28 września na IPNtv.

Odcinek 7 „Pancerne Smoki”

Czy to możliwe żeby w 1920 r. Wojsko Polskie było czwartą potęgą pancerną na świecie? Jak działały pociągi pancerne? Czego najbardziej bali się bolszewicy?

Odcinek 6 „Broń długa”

Jak wygląda prawdziwy koszmar wojskowej logistyki? Czym różni się karabin od karabinka? Ile wzorów broni długiej było na wyposażeniu Wojska Polskiego w 1920 r.?

Odcinek 5 „Złoty Żuk w eterze”

Czy jeden człowiek mógł wygrać wojnę? Jak za pomocą grzebienia można złamać radiowy szyfr?

Odcinek 4 „Pistolety i rewolwery”

Jakiej broni krótkiej używano w wojnie polsko-bolszewickiej? Czym różnią się od siebie pistolety i rewolwery?

Odcinek 3 „King Kong a sprawa polska”

W jaki sposób wojna polsko-bolszewicka wpłynęła na powstanie scenariusza pierwszego filmu o King Kongu? W jakich okolicznościach powstała sławna odznaka 7. Eskadry Myśliwskiej im. Tadeusza Kościuszki, używana następnie w okresie II Wojny Światowej przez Dywizjon 303, a obecnie przez 23 Bazę Lotnictwa Taktycznego? Kim był Merian C. Cooper?

Odcinek 2 „MAXIM”

W jaki sposób powstał karabin maszynowy Maxim? Jak zmieniły się konflikty po wprowadzeniu na masową skalę broni maszynowej? Czy Maxim miał wpływ na wynik wojny polsko-bolszewickiej?

Odcinek 1 „Bolszewicy idą!”

Dlaczego wojna polsko-bolszewicka była tak istotna nie tylko dla odrodzonej Polski, ale dla całego świata? Kiedy konflikt tak naprawdę się rozpoczął? Jaki był jego kontekst?

Przyczyną wybuchu wojny polsko-bolszewickiej była agresja Rosji Sowieckiej na odrodzoną Rzeczpospolitą, rozpoczęta już w listopadzie 1918 r. Inwazja ta była elementem dalekosiężnych planów nowych władców Kremla, zmierzających do eksportu rewolucji komunistycznej na całą Europę, a następnie na cały świat.

Francuski generał Louis Faury, dyrektor naukowy Wyższej Szkoły Naukowej w Warszawie w latach dwudziestych stwierdził: „Przed dwustu laty Polska pod murami Wiednia uratowała świat chrześcijański od niebezpieczeństwa tureckiego. Teraz nad Wisłą i Niemnem szlachetny ten naród oddał ponownie światu cywilizowanemu zasługę, którą nie dość oceniono”.

Są w historii momenty bezwzględnie przełomowe. Takim z pewnością była Bitwa Warszawska. Ambasador brytyjski w Berlinie Lord Edgar Vincent d'Abernon określił ją jako 18 najważniejszą bitwę w dziejach świata. Gdyby starcie to zakończyła się zwycięstwem bolszewików, nastąpiłby punkt zwrotny w historii cywilizacji zachodniej. Wraz z upadkiem Warszawy cała Europa stałaby otworem dla propagandy komunistycznej i dla sowieckiej inwazji.

Za pomoc przy realizacji projektu filmowego dziękujemy Strzelnicy 9-tce, która użyczyła nam oryginalną broń.

Zobacz zwiastun